

BARCELONA 29 SEPTEMBRE 1893

V. M. L.

M' ha sortit un rich burgés,
 un empleat dels principals,
 y un comerciant de molts rals...
 ¡Apa, noys! ¿qui 'n dona mes?

CRÓNICA DE LA SETMANA

Jo no sé fixament las personas que devian trobarse lo diumenge passat en lo carrer de Muntaner, prop de D. Arseni y son estat major, en lo precís moment d' explotar las duas bombas llensadas per Paulino Pallás.

Pero, segons los meus càlculs, no baixan d' unasc cent mil.

Exagerat semblará 'l número, incapás una superfície de pochos metros pera contenir tanta carn humana; pero ó bé hi ha molts embusteros ó en lo lloch del atentat se trobavan reunidas cent mil personas... deu mes, deu menos.

Perque jo que estava á gran distancia del carrer de Muntaner, com es natural, he anat preguntant sobre 'l succés á tots los que m' han dit que presenciaren la revista militar y he escoltat als que sense ser per mi preguntats referian lo fet, y casi tots ells m' han fet notar que 's trobavan á pochos passos d' en Martinez Campos.

De cada 100 personas que van anar á veure la revista, las 95 se situaren en lo carrer de Muntaner; segons lo que hi pogut observar; y sent aixís no es exagerat afirmar que en lo lloch hont explotaren las bombas s' hi havian reunit, com arengadas en barril, unasc cent mil personas.

L' un, os refereix qu' allargant un xich lo coll hauria pogut fer un petò á la perilla de D. Arseni; l' altre, que de tant aprop que hi era, la qua del caball del general li ventava las moscas; aquest, que acabava de darli recados per la seva familia, aquell, que, per entreteniment estava comptantli los cabells... y aixís per l' estil son varis los subjectes que del mateix modo que haurian pogut *comptar los cabells* del general, us comptan cada *bola* que quedeu com qui veu visions.

Y *vamos* á veure ¿qué 'ls donan per falsejar la *historia* d' aquesta manera?

Si s' hagués dit que á tota persona que, en lo moment d' estallar los petardos, se trobés vora de D. Arseni se li regalarien cinch duros... encare que no mes fos un pá de tres lliuras, se compendria que fossin molts que desvirtuessin los fets, ni estranyaria á ningú que al mitj-día del diumenge hi hagués reunida, en lo punt del atentat, mitja Espanya... y alguna cosa mes, perque de falta de rals y sobra de gana n' hi ha molta; pero ara, tan tremenda descárrega de mentidas no té rahó de ser.

Que fossen *cent mil* personas que presenciaren lo fet, no ho crech. Que sols foren *cent* á presenciarlo y que 'ls tocá á *mil* sustos per barba, casi casi ho afirmaria.

¿Com pot ser vritat que hi hagués tanta gentada entorn del general, si molts *que hi estavan, ja fugiren mitj hora abans de ferse sentir la explosió?*

Y encare que no pot ser que haventne fugit hi estessin molts dels que en lo moment de la explosió allí 's trobavan, fou tanta la pressa que á fugir 's donaren, que recorregueren llarchs trajectes ab una velocitat pasmosa, no semblant sinó qu' havian fugit del carrer de Muntaner mitj hora abans d' estallar los petardos.

Un vehi de Sant Gervasi que hi era, va arribar primer á la Bonanova que 'l tranvia de foch, y 's calcula que si en lloch de ser dos los petardos, haguessin sigut

tres, no hi hauria hagut tren exprés capás de *conseguirlo*.

La por té alas; per aixó molts cotxeros van volár abandonant los seus vehiculs.

Un dels carruatjes abandonats, va servir, segons se diu, pera *tocar lo dos* D. Arseni, y crech qu' un altre pera que uns quants tranquils poguessin anar á caball ó fer un tech á Vallvidrera.

A un comerciant de soldats de plom, ab la por se li va figurar que li havia passat un cotxe plé de gent per la cuixa, y per mes que no hi presenta ni 'l mes petit nyanyo, ningú 'l pot treure de la seva creencia.

La prudencia aconsella fer anar á tota máquina las camas quan se tracta d' un perill. Molts dels que fugian diumenge, las movian ab tanta agilitat que semblava que no 'n tinguessin; de modo que mirats á certa distancia se veyan sols caps y cossos qu' avanssavan terreno.

La confusió y 'l pánich foren terribles.

Aquí convertian en una coca á una criatura de pochos mesos, allá arrancavan lo nonyo á una senyora que duya trampa, y allá y aquí y per tot arreu no mes se sentian los ¡xaps! com de cossos de goma, que feyan las personas al caure y 'ls xisclets de las senyoretas y 'ls gomosos.

De barrets, sombrillas, bastons y sabatas abandonats en lo lloch de la ocurrencia ¡no 'n vulguin mes! Algú dirá «¿com pot ser que fins n' hi hagués que perdessin las botinas?» Tots los que pera aliviar las duricias y ulls de poll se las havian tretas.

Al cap d' un hora, varios qu' al escaparse havian perdut prendas de vestir, tornavan pera buscar los objectes extraviats. Y no 's pensin que vinguessin de la voreta; no senyors, qui mes qui menos venia de Sans, Sant Martí, Sant Andreu ó d' Horta y mes de quatre *del Hort*.

Per familia desgraciada una que jo 'n conech. Se compon de marit y muller y tres noyas casadoras.

La senyora,—que 's diu Tuyas, com es natural—va perdre la mantellina, enganxantsela en un clau.

Las noyas tres mocadors de *cotó del mes* si, y 'ls barrets, qu' encare que fossin fets, á ratos perduts, ab cartró de sombrero y flors del ciri del monument, presentavan un magnífich cop de vista.

Y 'l senyor, que 's diu Mariano, com es de suposar, va perdre també una botina de panyo, ab puntera de xarol, rebent de pas una trompada als ronyons qu' ab un poch mes li fá tornar l' esmorsar á la boca.

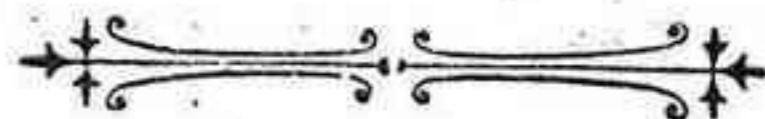
La senyora Tuyas per lo que sent mes haver anat á presenciar la revista, es pels ronyons del seu marit, y á fi y efecte de que la Verge de la Salut 'ls hi torni á posar á son centre, pensa oferirli un ronyó de cera del tamanyó d' un de badella.

No está ma! pensat; pero jo aconsellaria á la familia del Sr. Mariano, pera lo successiu, que en llochs d' empentas no hi anés.

S' en hagués anat com jo á la punta del Tibidabo á presenciar lo *desfile* de tres ó quatre costellas, *Dios mediante*, no hauria perdut res, ni li haurian maltractat los ronyons del seu *jefe*.

¡Qui no vulgui pols que no vagi á l' era!

LLICENCIAT VIDRIERAS.

CORTS EN LAS CORTS

Sessións marranas, humorísticas y contundentas, en las quals s' exposan las informalitats d' un periódich aygualit y la poca discreció d' uns petits Ravachols.

SESSIO SEGONA (I)

EN la hora de costum
y en las ventiladas corts
de cá 'n Neguit, s' ajuntaren
los tocinos altre cop;
pera tractar d' un assumpto
que te marejats á tots,
per las mil y mil calumnias
que un insipit paperot
está escampant á tot' hora
sense atendre á la rahó,
ab ló desitj de arrimar
una industria, que val molt.

Demanda la paraula
com ja deus saber, lector,
tenia aquell porch de Fransa
desde l' última sessió;
aixís es, que desseguida
que la berra ab forts grinyols
vá suplicar als oyents
una mica de atenció,
arreglantse 'l, clau del morro,
y netejantse 'ls garrons,
ab veu forta y regullosa
parlá aixís lo brau tuixó...

«Habent exposat la berra
clarament y sans fe embuts,
vilesas é ingratituts
dels que avuy 'ns fan la guerra;
perque entenguin que no s' erra
en tot quant ella ha parlat
vull deixarho confirmat,
afeginthi mes á mes,
perque acabi de fe 'l pés
lo que per dir s' ha deixat.»

«No sols lo diari xubasco
trapella, ingrati y ordinari,
era lo nostre contrari
desitjant fessim fiasco;
altres se han posat lo casco
y empunyant escut y liansa
han cridat: ¡Volém matansal
pero 'ls nostres defensors
gastant arguments millors,
los hi han mort tota esperansa.»

«Temps enrera, no sé ahont,
hi havia un Ajuntament,
curt de gambals, indecent;
y 'l mes granuja del mon;
pels seus membres, cap afront
era dilshí cara á cara,
puig tots ells ab set avara
hagueran, dats á la embrolla,
á truco de fer forrolla

robat al mateix Sant Pare.

Aquells diaris mes formals
y los periódichs satírichs,
en prosa y en versos lírichs,
los hi deyan carcamals
en compte de coneejals,
y fins trampas, que ja es molt,
pero ells, per gran consol
á tot' hora l' Agost seyan
y de la premsa se 'n reyan
tenint los drapets al sol.

Se féren no se á quin sant,
unas festas senyaladas,
que ab tot y sortí esguerradas
costaren la mar d' arjant,
com que tot anava en gran
ipotingas com si abonaren!
vuyda la caixa deixaren,
y escusantse en Pere á en Pau,
los qu' estaban sense un clau
alguns mils s' empaquetaren.

«Fins y tant, que no sé qui,
va cridar: ep, ¡mestres, proul
es precis no aixugá 'l pou
ni donar al mon que di,
se pot ser granuja, si,
pero tant passa de mida,
s' ha acabat la bona vida;
y per fer callar la veu
del públich, d' un cop de peu
se 'n van enviá uns quants á dida.

«Donchs ab eix Ajuntament
va passarnos un fracás,
que deixá ab un páim de nás
al industrial consequent,
que 'ns mata decentament
desde l' Octubre al Abril,
portantse tant incivil
y tant fora de rahó
que sols la reprobació
mereixen per tot estil.»

«Y perque compregau bé
si la rahó ó no tenim,
los que calumnias sofrim
d' aquell que menos la te,
punt per punt os contaré
tant asquerós succehit,
mes com qu' estich desfallit,
abans de tirar al dret,
daume un xich de ravaquet
y digaume: bon profit.»

JOSEPH Mª CODOLosa.

(S' acabarà en lo número próxim).

1 Vegis los números 264 y 265.

COMPETENCIAS

—Desde qu' aquestas monjas se 'ns han ficat á las botigas no guanyem un quarto. ¿Y aquesta gent va al cell?

LA TOMASA

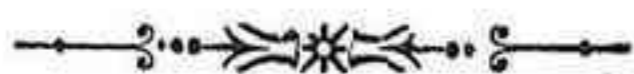
CARITAT

—Are qu' aquella modista no pot menjá,
tal vegada s' hi deixi caurer,

Hurtado

TERCERIAS

EN los assumptos judicials s' entenen per tercerías. Los que creyentse perjudicats per los assumptos d' un plet ageno prenen part en reclamació dels seus drets; pero hi ha tercerías en lo *privat*, moltas de las quals son voluntarias, en hont lo *tercer* sempre paga 'l pato, com vulgarment se diu. Dos se barallan, corre un *redentor* d' aquets, que may ne faltan, y raio es lo que no paga aquella tercería, ab una ganivetada ó, quan menos, ab un ull de vellut.

Y per aixó may faltan aficionats que pel gust de que dos no 's plantofejin ó dos gossos no 's barallin, se troban embolicats fins l' extrém de tenir que molestar-se, després, tenint qu' anar á Sant Gayetano á prestar declaracions y devegadas 's troban empaperats que no se 'n adonan. Jo á n' aquesta gent los compadesch porque, ben y mal mirat, son víctimas del seu bon cor.

Aquestas aclaracions las estava fent jo ahir al senyor Lluch, home de bé á carta cabal, de costums morigeradas, membre de *La Fulla* y president de no sé quantas associacions sérias.

—Alto!—'m va dir—aixó de víctimas ho nego, al menos hi ha hagut una excepció, y per cert que va ser en perjudici meu.

—Per qué?—vaig contestarli jo que creya firmement lo que deya, porque un home que, sens mes ni mes 's posa entre dos enemichs, no proba sino grandesa d' ánima y una filantropía á tota proba.

—Alto!—va torná á cridar-me lo senyor Lluch, y ensenyant-me una cicatriz á la clepsa, va anyadir:—Veu? aixó m' ho va fer una vegada un d' aquets *filántropos* volent-me descompartir mentres 'm barallava per primera vegada á la vida.

—No comprench...

—Aviat ho comprendrá. L' any passat vaig ser convidat á una torre de Sant Gervasi, ahont vaig anarhi ab la Roseta, la meva dona, que ja sab qu' era una xicota d' uns vint y cinch anys ab qui vaig casarme porque ella casi va demanarme, puig desenganyada dels joves, havia jurat no escoltar cap home que al menos no li doblés la edat. Jo, que á pesar de tenir molt enteniment, vaig deixar convencem per lo cant d' aquella sirena, vareig portarla al altar, creyent que 'm casava ab una *excepció de la regla*, y l' any passat, que, com li dich, varen convidarme pera passar un día á una torre de Sant Gervasi, vareig portarla també ab l' idea de que passessim units un día d' expansió.

Al arribar allí, ja 'm vaig veure perdut; no porque ni remotament pensés en lo que havia de succehir-me, sino, al trobarme entre una colla de joves á qui jo podía ser ávi.

L' amo de la casa, qu' era solter, y que l' havia conegut per haversem un día presentat com á parent llunyá de la Roseta, va rebrens ab demostracions grans d' alegría. Lo dinar va ser espléndit... després pera passar lo rato, varen proposar jugar á puput. Jo no volía pendrehi part porque, francament, me 'n donava vergonya; pero tant varem suplicarme que, al fi, vaig accedirhi.

Jo vaig tenir d' amagar; y, al dir-me: E's tres salts

y búscala bé... sort que duya la cara tapada sino caich allí mort de vergonya.

Segur que si 'n *Comillas* 'm sorprén fent los ridiculs saltiróns, m' expulsa de la Associació.

En fi, va passar alló, y luego, pera variar, varen proposar un altre joch que 'n dihen: *Lo tiesso*, y es que se posan tots á terra peus junts fent un circul, mentres 's coloca un al mitj dret, que 's deixa caure d' espatllas, *enterch*, *tiesso* sobre 'l que millor li sembla dels qu' están assentats, y aquestos lo van rebent ab las mans á l' esquena y tirantsel los uns als altres, fins al que, no podent aguantarlo, lo deixa caurer y allavors aquest passa á fer de *tiesso*, y aixís successivament.

Jo, ja vaig escamarme al veure que, quan feya de *tiesso* la meva dona, era 'l seu parent qui no podia sostenirla, y cayent ell d' espatllas, la Roseta, naturalment queya demunt d' el tan llarga com Deu l' havia feta, y vice-versa quan era ell qui feya de *tiesso*... ja ho sabia... al arribar á la meva dona... ja teniam la púa del greix.

Al notar qu' aquella diversió á mí 'm feya molt poca gracia, lo parent de la Roseta va cridar:—Prou *tiesso*; fem un altre joch.... y per vots varen resoldre lo jugar á fet.

Jo, si hagués gosat, ja hauría emprés lo camí de Barcelona, pero era tan dejorn, que vareig creure fe un paper ridicul proposantho, majorment quedant-me 'l dupte de si las caigudas havian sigut casuals ó intencionadas; y com l' home sempre procura justificar alló que pot evitarli un disgust, 'm feya l' il-lusió de que podía ben ser que la Roseta y son parent fossin flachs de brassos.

¡Flachs de brassos!.. ni de brassos ni de rés.

Varem posarnos á jugar á fet, y també va tocarme amagar. Jo no coneixía las tasqueras de la torre y vareig estar mitj' hora de rellojje á trobar l' amagatall d' un dels de la colla.

Al cridar que ja n' havia agafat un, varen anar sortint tots menos la dona y lo seu parent.

Al fi, després de molt cridar, varen treure 'l cap per una finestra de la torratxa vermells com perdigots.

Al ser abaix, no vareig poguer contenirme, y dihent á la Roseta que s' arreglés, vareig notificar que tenia qué fer y que 'ns retiravam.

Al principi, tothom s' hi oposava...

—Home, no se 'n vagi, qu' ara 'm toca amagar á mí—'m deya aquell á qui havia agafat. Pero jo, ab lo dupte de si, á mí, ja m' havian també amagat alguna cosa, vaig insistir fins que vaig lograr anarmen, no sens que 'ns volgués acompanyar de totas maneras lo parent de la Roseta.

Al ser ja fora de la casa, lo meu anfitrión, que 'n duya mes al cap que als peus, va comensá á mourem rahóns dihent que lo que havia fet jo, era mal fet, que al menos havia d' esperar á que m' hagués tocat á mí lo tornar á amagar.

¡Mireus... la sanch se 'm va pujar al cap al veure aquell cinisme! y confiant en que tenia ell poca forsa als brassos, vareig arremetrel cego, impropí d' un *Pare de la Fulla*, y quan encare no m' havia omplert be la cara de cops de puny, sento una veu detrás meu que diu:—*Ché! per qué s' han de pegar assí?* y 'm clavan un cop de garrot al cap que 'm va fer caure estabornit.

Era un valenciá que va descompartirnos; un d' aquets filantrópichs que vosté diu de grandesa d'ánima.

De manera, que, vareig tenir de fer dos mesos llit, y no 'm vaig separar de la dona, perquè ella aprofitant la meua malaltia, 's va separar de mi robantme tots los diners de casa y anantsen ab son parent.

—Y 'l valencià?

—Va ferme pagar lo bastó que se li va trencar ab la garrotada que va dar-me, dihent qu' era una canya d' Yndias.

—Y per qué no va durlo als tribunals al seu parent?

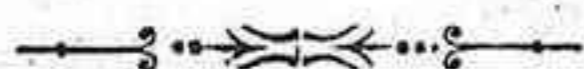
—Perque vaig tenir por d' un' altra terceria.

SERRALLONGA.

Sonet—Controversia (1)

À LOS PARES DE FAMILIA

Oh, Pares de Familia, qu' heu format hermosa lliga contra lo indecent, lo qu' es jo os felicito cordialment, desitjantvos salut, y llarga edat!

—¡Quant de temps heu perdut y malgastat treballant mes y mes, inutilment, y al volguer posá un *dique* á la corrent, sabeu lo qu' heu fet? ¡Un disbarat!

—Jo os alabo de cor vostra campanya, y crech qu' ha d' alabarla tot' Espanya puig de sos habitants lo be voléu. Pero algú comprenent la vostra manya; os voldrá comparar al patró Aranya qu' embarcava, sent éll, lo que sabeu.

F. DE P. CARRERAS DE P.

JOSEPH OLIVERAS

1 La controversia la sostenim com se veu. nosaltres al exposar nostre pensament sobre dita Associació.

AMOR

Si ab tots rich, y sols adust ab tú soch, es que m' inflamo, y pensant que soch injust, no comprens qu' es sols que t' amo.

Si per tu tinch la má esquivá y 'm faig sort á ton reclam, es que ma flama es tan viva, iqu' aixís sols 't dich quant t' am;

No corresponch á ton mimo, per no ser com los demés; que del modo que t' estimo, no pot ferho ningú mes.

Dir qu' adoro lo teu nom! qu' ets un cell.. un goig!.. un' hada! es cosa que no m' agrada, porque aixó ja ho diu tothom.

PERE JOAN BONET.

EXPOSICIONS

Si ara no estém exposats, ni may.

En vista de tants y tants projectes *exposicioneros*, m' exposo á creure que la famosa Exposició del 88 resultarà una *bicoca*, comparada ab las Exposicions en *ciernes* del 94 y 98.

Jo no sé si serà *amor patri* (que ho dupto) ó *amor propi* (qu' es molt fácil); pero, lo cert es que tant á la vila del os com á la ciutat de 'n Nyoca no faltan *Serranos* y *Casanovas*.

Exposant capitals imaginaris y reputacions líquidas y famas póstumas, no faltan aquí *claus d' ollas*, ni *Peres Llonchs*, ni *Sants Paus* ab *bussóns* que procuran per lo *xay* vul dir *be* de la nació, ni faltan allá *Pins alts* que 's desvetllan per l' honor (*sense h*) del país mes exposat d' Europa.

De manera que 'ns exposém, ab tantas Exposicions de *boquilla*, á haver d' exposar la camisa en qualsevol Palau d' Industria aixecat en qualsevol *parque* d' Espanya.

No ho sabem, ó no ho volém entendre; aquets *Serranos* d' avuy 'ns creyém que volen *serrarnos*, y no acabém de decidirnos á deixar construir *casas novas* al voltant de la *Ciudadela*, quan está vist y probat que 'n tocaríam resultats profitosos... segons per quí.

Després de tantas gangas com 'ns ofereixen basadas en las gangas del any de las tres carbassas, no gosém suscriure 'ns á la Exposició del 98, ni á la del 94, ni hi tenim fé.

No sé per q' é.

J. BARBANY.

À LA BOLSA

QUADRET DE COSTUMS

ABANS DE LAS 4

Compro y vench.—Dono á seixanta.
—Cinquanta nou y mitj.—Fet.
—Jo venedor.—(L' has ben tret).
—(¿Que vá á la baixa?).—(S' aguanta).

* *

—Setanta tres, dono.—¡Just!
—Setanta dos.—Y hu.—No.
—Y quart.—Fet.—Jo compradó.
—(Quin negoci).—(Aixó es un gust!).

DESPRÉS DE LAS 4

—¿Y donchs?—¡Malament!—¿Per qué?
—¿Qué li diré? L' hém errada.
—¿Com?—Una mala jugada.
—¿Qué vol ferhi?—¿Es dir que...?—¡Ré!

PEPET DEL CARRIL.

A MONTSERRAT

F. J. GARCIA

—Redeu!... ¿M pensava qu' ho feyan de franch?
—'S descuidava una esse... es de francs.

ESCENAS DEL DIUMENGE

Era al Plá de Palacio y encara cridava socorro.

QUI 'M VOL LA...

SENS dinés, si la volen
els hi daré,
puig, sinó, d' enrabiadas
me moriré.

O per naps ó per rabes
m' arma bronquina,
crident mes que una fera,
quan s' enverina.

Gracias á que la dona
fa d' ángel bó,
que, sinó, baixaríam,
per lo balcó.

Repunyall que no 'm deixi,
may está en pau!
fins dormint sento sempre
son marramau.

Aviso á qui la compri,
que vagi armat
que sino, anirá sempre,
esgarapat.

C de la B y J.

EPIGRAMA

—Pillo! gran murri! Embustero.,!
Infiel! Mal homel Malvat!
Tu vas dir que 't casarias
abans no s' acabés l' any...
Recorda, que ho vas prometre;
recordate 'n; fals!.. truhan!..
—Es vritat que ho vaig prometre
y no me 'n amago pas...
Quan vaig dir que 'm casaria
Mercé, vaig dir la vritat;
puig fa tres mesos que ho soch
ab la filla del Estanch.

LLUIS SALVADOR.

Dolors Agradables

Barrinant si havia al mon
algún dolor que des gust,
varios sábis rumiavan
y ningú 'n trobava un.

Dolors... dolors... are penso
y no soch *sabi*, que algú
pot molt bé vanagloriarse
de tenirn, sense sé aguts:
Reparin, donchs, si *Dolores*
qu' es d' en Codina *Feliu*
'l farà morir de... *sástich*
ó 'l farà morir de... *gust*.

LO ROMANCER.

¡.....!

QUIN espectacle mes bell
fora per mí, nena aymada,
bogar ab tú, mar endins,
un jorn de plena bonansa.
Entre 'l remor de las onas
brillants, com mirall de plata,
t' esplicaría, ma vida,
lo foch que 'l meu cor abraza!
Mes, si l' idili amorós
trenqués la tempesta brava,
doblegant nostre barquet
com qui doblega una canya,
jó 't juro per tots los deus!
(ho pots creure, ma estimada,)
que si nadar no sabessis
ja may mes de tú 's parlava.

LLARCH.

IMPOSSIBLES

- Per un manyá: adovar un *pany de camisa*.
Per un rata: escamotejar *rellotjes de sol*.
Per un estadant: habitar en un *cuarto de gallina*.
Per un escribent: estendre un *ofici sobre paper ridi-
cul*.
Per un músich; tocar ab *instruments de cirugia*.
Per un municipal: donar la bola als *gossos que algu-
nas personas tenen*.
Per un artiller: tirar ab un *canò de gallina*.
Per un soldat: fer blanch ab un *fusell de balas de
taps*.
Y per un altre soldat: tirar ab un *fusell de carro*.

M. A. LLORET.

À ESPERANSA

Sempre havia esperansat
ferte ma esposa, Esperansa;
m' has deixat sens cap recansa
ly m' has desesperansat!
Podía aná esperansant,
Esperansa, ab ton amor
;y 'm deixas sense temor
que 'm vagi desesperant!
¡Ay Esperansa, Esperansa,
com m' has desesperansat!
Ja qu' aixís tú m' has deixat
ja veurás, donchs, ma venjansa!
Com que tú no sabs mas tretas
te dich com me venjaré,

.....
á una fonda me 'n niré
á ferme un tip... ;de monjetas!

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

TRIBU-HÚNGARA

S. Prats 93

—Jo ni pago contribució, ni llogué de casa, ni tinc
cédula... Per qué no 'ns embargau?... veyám!

Teatros

PRINCIPAL

Molt ben rebuda ha sigut la companyia del Sr. Emanuel y ab ell ha compartit los triunfos que á diari se prodigan á la companyia la notable primera actriu Srta. Reiter.

De lamentar es la escassa concurrencia que hi asisteix, degut en gran part á los excessius preus que s' havia fixat y per tal motiu desde dimars s' ha fet rebaixa, pero lo públich está escamatis per massa speculatione y preveyém que se cridarà andana.

Massa gas y massa set.

NOVETATS

El Husar ab son important quadro de maniobras, (aixís ho diuhen los cartells) va resultant verdaderament important per l' empresari, ja que lo públich no 's cansa de omplenar lo teatro casi totas las nits.

Sabém que ja 's prepara pera entrar en foch, la empresa de la temporada d' hivern ab diposit d' obras de reputats autors y notable quadro de companyia.

ROMEA

Dissapte obra sas portas aquest teatro ab la companyia que dirigida per lo Sr. Bonaplata representarà *La Dolores*, de Feliu y Codina y l' estreno de *La Feyna d' en Jafá* de 'n Soler de las Casas.

La companyia es ab poquissimas variants la mateixa que tant brillanta campanya feu l' any passat y lo nombre d' obras tan extraordinari que á estrenarse solsament una quarta part de las anunciadas, ja hi haurá feyna tallada á criticar y donar algúns mals ratos á sos autors.

TIVOLI

Avuy deu tenir lloch l' estreno de la opera *Garin* del reputat mestre Sr. Breton, haventse encarregat pera la major propietat posible las decoracions al Sr. Chia, artístichs figuríns al Sr. Labarta y un numerós vestuari en la sastreria de la casa.

Com ja es sabut la propietat ab que se presenten las obras que están á carrech de la empresa Elias, 'ns creyém poguer fer tota classe de elogis.

Lo desempenyo está confiat á las Sras. Bordabio y Fábregas y Srs. Bugatto, Mestres y Thos, tenint la Empresa, de repuesto al Sr. Brotat pera sustituhir al Sr. Bugatto, á fi de alternar abdos artístas en lo protagonista.

CATALUNYA

Dissapte debutará la companyia lirica que dirigida per lo Sr. Carreras te de fer la campanya próxima.

Las obras pera la ignaguració serán *La Czarina*, *La caza del oso*, *Calderon* y *El monaguillo*, destinadas pera ter sa entrada respectiva las Sras. Pino y Fernani, y los Srs. Carreras y Cerbon.

Pera la setmana próxima se prepara *El duo de la Africana* ab asistencia de sos autors Sr. Echegaray y Caballero, estant molt adelantats los ensajos de la sarsuela nova *Via Libre*.

Celebrarém que al resucitarse 'l genero que ha dat credit á la casa, tornin los bons temps en aquest teatro, ja que la passada temporada han sufert bastants contratemps las arcas dels caudals.

GRAN-VIA (abans CALVO-VICO)

Sembla que reputadissims autors han entregat obras á la nova empresa que actuará en aquest teatro elegantment reformat.

La companyia es la que dirigida per lo Sr. Tutau, ne forma part la Sra. Mena, haventhi entrat á formar elements bastant notables, principalment en lo *bello sexo*.

Celebrarém que al cambiarse de nom lo teatro cambii la mala estrella que 'l perseguía, á escepció de la época de inauguració y la passada d' istiu.

UN CÓMICH RETIRAT.

Entre l' escullidissim número de obras ab que conta l' empresa del Teatro de Novedats pera la próxima temporada d' hivern, hi figuran las següents:

Lo nou apostol, drama social de A. Guimerá.—*Jacquard*, de Ubach y Vinyeta.—*L' ávia*, de Pin y Soler.—*Pintor y dorador* y *Lo Rector de Sant Hipòlit*, de Alberto Llanas.—*L' Abisme*, de Riera y Bertrán.—*La Comptesa d' Oris*, de R. Picó.—*¡Dios!* de Martínez Barrionuevo.—*Tot es mal que mata*, de C. Colomer.—*Silvina*, de M. Rovira y Serra.—*La viña del Señor*, de J. Feliu y Codina.—Y las de gran espectáculo: *Jesús de Nazareth*, de A. Guimerá.—*L' Arlesiana*, de A. Daudet, arreglada á la escena catalana per A. B. y *El Testamento*, de R. del Castillo.

Ja son municions qu' han de fer obrir l' ull a! *Teatro de la Gran-Via*, ja que, dat son emplacament, ha de ser lo mateix públich 'l qu' acudeixi á abdos colisseus.

Lo dilluns va tirarse al mar ab una corda lligada al coll de la que penjaba una feixuga pedra, un jove de 22 anys.

¡Rés... plétora de felicitat!

Nostre company de redacció D. Joseph Barbany (Pepet del Carril) té entregadas al Sr. Borrás, altre primer actor de la Companyia que actuará en lo teatro de Novetats durant lo próxim hivern, las sevas aplaudidas comedias *Los papers del auca* y *Un pelardo*, pera reestrenarlas en dit teatro, aixís com, pera estrenarla, sa nova comedia en 3 actes y en vers *Cap y Cor*.

En colaboració está acabant un juguete cómich, ab lo mateix destí, que té per titol *Negoci Rodó*.

La primera actriu senyoreta Llorente, de la companyia Tutau, recitará en lo Teatro de la Gran-Via, lo monólech *¡Si, senyors!* del mateix autor, qual monólech fou premiat en lo Certámen de Palamós.

Inutil es parlar de l' horrible fet que va tenir lloch durant la revista militar del diumenje. Tothom lo sab y nosaltres lo deplorém y condemném ab tota l' ánima.

Ara... 'ls comentaris los fem ab lo nostre coxí quan som al llit.

A Lleyda ha quedat deserta per falta de licitadors la subasta verificada per l' arrendament de cédulas personals en aquella provincia.

Aixó es precís que *ho sápigán* en las demás provincias.

Los robos segueixen á la ordre del día.

En pocas horas varen tenir lloch tres: los carrers *agraciats* varen ser *Bellafla*, *Muntaner* y *Sant Rafel*.

Los héroes de la festa no sabém que *hayan sido habidos*. Casi s' está mes segur á *Sierra Morena*.

Pera lo próxim diumenge primer d' Octubre está anunciada la inauguració de las diversions de la societat «Ateneo Constanca», carrer de Tallers, 45, 2.º formant part del programa la divertida humorada inverossimil, arreglo dels senyors Guasch Tombas y Dalmases Gil, *Pintura fi de Sigle* y la aplaudida comedia original de D. A. Saltiveri, *Las fiestas del centenari*, acabant ab un ball de societat.

En la *taula* honoraria del Congrès de la Associació literaria varem notar que no hi havia l' *inseparable Hassen*.
Pobre xicot! Quin disgust devia passar!
Aquest noy algún dia morirà d' anyorament.

Segons la llista d' obras del Teatro de Novedats lo senyor Pin y Soler ha escrit *L' avia*.

Entre aquest senyor y en Riera y Bertrán casi haurán escrit ja á tota la familia.

Un sastre ha regalat uns quants *gabans* per altres tants noys del poble de *Villacañes*.

Ja 'ls veig descalços, ab un mocadó lligat al cap y ab lo gabán.

Encara com no 'ls va enviar fracs...

Ara falta un sombreroer que 'ls hi envihi barrets de copa. Quinas pensadas!

Á Malta ha encallat l' acorassat inglés «Camperdown». Aquets inglesos son uns héroes per perdre acorassats. Després del «Howe», lo «Victoria»; ara lo «Camperdown». Y aixó que volen ser los pinxos del mar. Quins pinxos... Volteulos!

Lo qu' ha fet aquell capitá d' artillería del comunicat á *El Diluvio* creyém qu' es *ferho* massa fort.

Nosaltres condemném lo *fet*, lo deplorém y no trobém prou paraulas per *fer* compendre lo que 'l recriminém.

Pero lluny del nostre ánimo lo *fer* ofensas á qui no *fes* lo pensament nostre.

Bon profit 'ls *fassin* á qui *fassin* gracia aquestas bromas.

No volém dir, per xó, que 'n *fassin* á *El Diluvio*.

Vaja... *ferho* tan fort no *fá* fi.

Alló que ja varem profetisar.

Ja han sortit altres *Marquesos d' Ayerbe* ab las mateixas pretensions qu' éll.

A pesar de que, dadas lo *profitosas* que varen ser pera Barcelona aquellas negociacions, segons van dir alguns concejals, quants mes se 'n presentin, millor.

¡Apa... que tornarà á anar gras!

El Noticiero va dirnos que Pallás era solter.

Quin modo de calumniar á aquella pobre dona que té tres criaturas y la del ventre.

Fossim d' ella! Lo demandavam per injurias.

Sort que á última hora li va torná l' honor.

El Sabadellés del 8 del corrent va publicar lo retrato del aplaudit mestre compositor D. Eussebi Bosch, dedicant tot lo número al nostre amich qui es mereixedor de tal distinció, y encara mes.

En dit número va inclós l' *Himne al treball*, que tant extraordinari éxit tingué en la passada festa major, música del citat mestre y lletra del també amich nostre lo reputat poeta D. Manel Ribot.

Lo dilluns al dematí, en la sessió dels congressistas, diu que hi havia los extranjeros sols.

Si es vritat, ja va ser un bon bunyol.

No faltarà ningú á la llista á l' hora de la *fartanera*.

Fixinshi.

Hi ha un fotógrafo que fa sapiguer que desde aquest any paga tanta contribució com los mes antichs de Barcelona.

Tots los fotografos, pero tots, los de Barcelona, pagan la mateixa cuota aquest any.

Qué 'ls sembla la noticia d' aquest fotógrafo

Yo, Prieto, le debo á Prieto,

y Prieto me aprieta á mi.

Si Prieto me aprieta así,

yo entonces á Prieto, aprieto.

Diu *La Comarca* de Cervera, que ho treu de *El Francoli* de Tarragona, lo que traduhim seguidament:

«En la tarde del dijous va procedirse al enterro de una de las víctimas de la *sangrienta jornada*».

Lo poble en massa va assistir al acte, poguentse contar en uns 1200 acompanyants.

L' acte resultá una verdadera manifestació de dol y pesar qu' avuy embarga á aquells habitants.

Lo capitá de la guardia civil Sr. Roselló va presenciá lo desfile en la Plassa dels Angels, per la qual va passar la manifestació.

Per ocultar, sens dupte, lo dolor de que estava possehit, van observar los manifestants que somreya.»

Si aixó es vritat, qué 'ls sembla?

Lo concejal Sr. Sabater al presidir la corrida del diumenge va ser objecte d' una xiulada fenomenal.

Vamos, dugas corridas!

Que no li podia dar algunas llissons 'l casi torero senyor Poggio?

CORRESPONDENCIA

Anirá de: J. T. R., *Gelosia*.—Abril Virgili.—Pallejá: *Del meu jardí*.—Joseph Pont.—B. Llorens: Problema y epigrama.—Joseph Escachs.—Un del Bruch.—M. Solá.—Oclime Oill: Dos sonets; lo *Val mes que calli* está infernalment accentuat.

B. Ll., Sant Feliu de Guixols: A son degut temps rebem l' import del segon tomo. Respecte al quint no sabém de lo que 'ns parla, puig no hem vist ni carta-pedido, ni import d' ell.

A tots los senyors colaboradores los fem present que poden enviar sos treballs ab sols lo sello d' un quart de centim, sempre que 'l sobre no sigui clos, y en la cabecera digui: «originals pera impremta.»

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

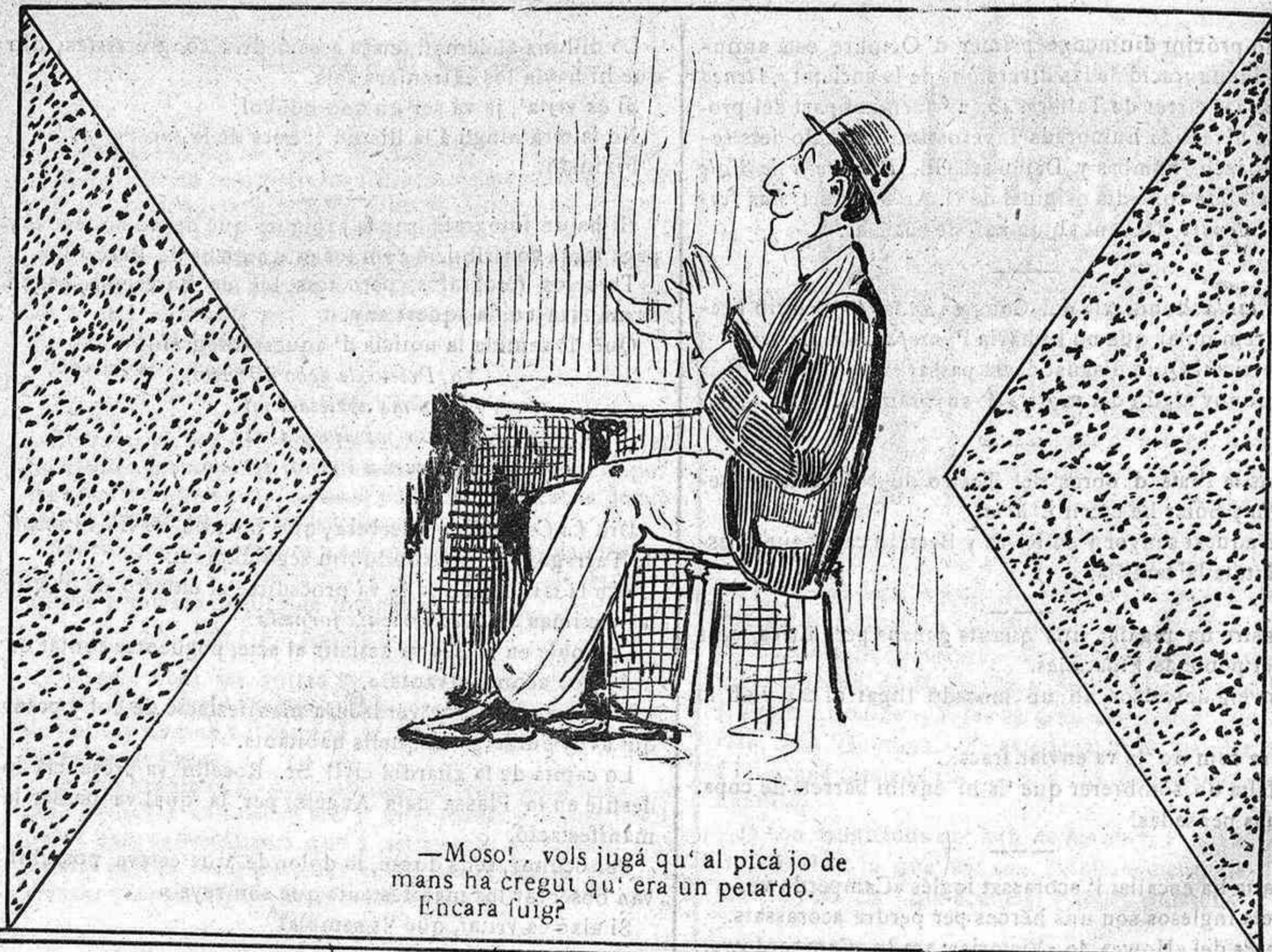

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número. 5—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

AL CAFE

—Moso!.. vols jugá qu' al picá jo de mans ha cregut qu' era un petardo. Encara fuig?

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

ANÀGRAMA

Vaja, Tot, ja s' ha acabat,
no 'm fassis ja mes total;
no reparas que al cestat
tinch la noya de 'n Marsal?

PEPITO 'I. RAYO.

MUDANSA

Ab don Pere passejant,
hem vist aquest demati
En Tot, gendre de 'n Magí,
que té dolor al total.

A. SOL. AMAT.

SINONIMIA

En Pau Tot, de ca 'n Andal,
se feu mal ab lo total.

Q. LLORÉ.

ENDEVINALLA

No soch persona y tinch má
y grá gasto sens grané,
y si 'm vols endeviná
rumiá una estona has de fé.

M. SANALP.

INTRÍNGULIS

Trobar un nom que, anantli treyent
una lletra del darrera, dongui 'ls se-
guents resultats: Un sabi grech, joch,
astre, las campanas ne tenen, conso-
nant.

UN TRIST.

GEROGLIFICH
PERCAL
OLII
TIU

S. BELLPRAT.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 263

Xarada.—Ra mo na.

Geroglífich.—Com mes capellans mes missas.

Anàgrama.—Paula—Palau.

Logogrifo numérich.—Lo mas perdut.

Lit. Barcelonesa, 5, Sant Ramón, 5.
BARCELONA

FÁBRICA DE DULCES

— DE —

FRANCISCO GERDÁ

CALLE ELISABETS, 3. BIS

BARCELONA

Gran surtido de Grajeas de todas clases, Almendras,
Anises, Confites, Confituras secas y con Almibar,
Pasta de Membrillo, Gelatinas.
Todos dichos géneros á precios muy ventajosos.

CALLE ELISABETS, 3. BIS

PARA LAS PERSONAS TIMORATAS

Si quereis libraros de cualquier enfermedad infec-
ciosa como el **CÓLERA** depositad la confianza en el

AGUA DE AZAHAR (aygua naf)

preparada por D. ANDRÉS FAMADAS, de GERONA,
que cura rápidamente los dolores de vientre, alivia el
estómago y facilita la digestión.

DE VENTA EN TODA CATALUÑA y en MANILLEU:

Genis Viralta.—S. Jaime, número. 2.